

Hvordan kan medarbejdernes transportadfærd og anvendelse af puljekøretøjer få en mere klimavenlig profil

- Et eksempel med udgangspunkt i en kortlægning af de ansatte i Bergen kommunes transportadfærd

Ole Kveiborg, COWI DK, olek@cowi.com

Malene Kofod Nielsen, COWI DK, mkni@cowi.com

Marina Magerøy, Bergen kommune, Marina.Mageroy@bergen.kommune.no

Indledning og baggrund

Bergen kommune har opstillet en række ambitiøse krav til udviklingen af de ansattes miljø- og klimaprofil og have en køretøjspark, der hovedsageligt består af nul-udslipskøretøjer. I dag er ca. 1/3 af kommunens køretøjer elektriske, men der ønskes at reducere udslippene fra tjenestekørslen med 75% frem mod 2020 (i forhold til 2015) og samtidig ønsker kommunen at reducere antallet af biler med 20%. Kommunen ønsker dog ikke, at det skal føre til mere kørsel i private biler, så målet er at denne kørsel halveres.

Da kommunen forventer at vokse i de kommende år og antallet af opgaver som kommunen skal løse ikke forventes at blive reduceret, er det en væsentlig udfordring kommunen står med. For at få en bedre forståelse for, hvad kommunen kan gøre, er der sat en analyse af den faktiske anvendelse af kommunens køretøjer i gang, og en supplerende rejsevaneundersøgelse skal give et indblik i, hvordan kommunens ansatte løser de daglige transportbehov.

Denne artikel vil præsentere rejsevaneundersøgelsen og gennemgå hvordan en kommune i dag får løst sine transportbehov. Derudover vil artiklen gennemgå de udfordringer som transportadfærden giver i forhold til at nå de mål som er opstillet.

Metode og analyse

Gennemgangen af kommunens transportløsninger, anvendelsen af køretøjerne samt medarbejdernes transportadfærd analyseres gennem følgende dele:

- En oversigt over kørslen i kommunens ca. 230 køretøjer, herunder hvilke typer af køretøjer, hvilke områder, der anvender køretøjerne. Køretøjer med særligt få eller mange kørte kilometer identificeres og årsagerne til dette søges afdækket.
- Interview med hver af de 330 enheder, der er i kommunen. Af disse har ca. 100 egne køretøjer til brug for at udføre deres arbejdsopgaver. Interviewene viser, hvilket opgaver enhederne løser, hvilke transportbehov det giver anledning til, hvordan sørger enhederne for at transporten kan udføres, hvilke særlig krav og behov er der i forbindelse med de opgaver, der skal udføres. Dette giver et indblik i, hvor der kan være mulighed for en reduktion af bilparken og mulighederne for at reducere anvendelsen af fossile køretøjer mv.

- En rejsevaneundersøgelse af kommunens ca. 20.000 ansatte. Her afdækkes medarbejdernes daglige transport til og fra arbejde og på arbejdet. Det afklares hvilke muligheder medarbejderne har for at vælge alternativer til kørsel i egen bil og i kommunens biler.

De tre dataindsamlinger giver grundlaget for at udpege områder, hvor der er potentiale for miljø- og klimamæssige forbedringer i bilparken, i anvendelsen af bilparken og i medarbejdernes egen transport. Der opstilles forslag til initiativer, der kan understøtte et grønt skifte og fremme anvendelse af flere cykler, flere elbiler og kollektiv transport.

Resultater og konklusioner

Analysen giver overblik og grundlag for at opstille nye forslag og initiativer. Disse skal efterfølgende analyseres for at kunne vurdere om målene kan nås. Disse analyser er ikke en del af denne artikel.

Artiklen vil pege på særligt interessante områder og arbejdsopgaver, hvor der kan være potentialer for forbedringer. Særlige problematiske arbejdsopgaver, hvor ændring til mere miljørigtig adfærd udpeges og en vurdering af hvor stor betydning disse har for den samlede målsætning opstilles.

Artiklen vil endvidere fremhæve hvor stor variation, der kan være i en stor kommune i forhold til miljøprofil, herunder de forskellige initiativer som enkelte enheder gør for at understøtte en grønnere transportadfærd. Ved at fremhæve forskellighederne, vil artiklen pege på de potentialer og de muligheder som kan indføres i kommunens forskellige områder for at forfølge de opsatte mål.

Artiklen bruger eksemplet fra Bergen til at illustrere de udfordringer som kommuner står med, hvis de gerne vil have en grønnere profil i transportadfærden. De overvejelser og de problemstillinger, der identificeres og de forslag til at håndtere dem, som eksemplet viser, vil også være relevante for en lang række andre kommuner.